

COMITÉ VAN AANBEVELING

Drs. Frits Sollewijn Gelpke
oud-bestuursambtenaar NNG,
oud-voorzitter Nieuw-Guinea
Raad, historicus.

Dhr. Fred Korwa

Papua vertegenwoordiger, oud-
medewerker Ministerie van
Landbouw.

Drs. Cees van Dijk

oud-bestuursambtenaar NNG,
oud-minister van Ontwikke-
lingsamenwerking en van
Binnenlandse Zaken.

Drs. Nancy Jouwe

adj. directeur Stichting Mama
Cash, bestuurslid Stichting
HAPIN.

Mr. Carel Schneider

oud-bestuursambtenaar NNG,
oud-ambassadeur, schrijver
(pseudoniem F. Springer).

Drs. Dirk Vlasblom

correspondent NRC Handels-
blad te Jakarta, historicus
m.b.t. Papua.

Dhr. Joop van Zijl

radio- en televisiejournalist,
o.a. redactie NOS.

Drs. Ria Beckers-de Bruin

oud-fractievoorzitter Tweede
Kamer, voorzitter Stichting
Natuur en Milieu, lid Raad van
Toezicht Wageningen Univer-
siteit en Research Centre.

Dhr. Aad van den Heuvel

televisieprogrammamaker.

Mr. Jan Herman van Roijen

oud-ambassadeur in Jakarta en
Londen.

HET BESTUUR

Het afgelopen half jaar is het PACE-bestuur in een stroomversnelling terecht gekomen. Ineke de Vries is als bestuurslid afgetreden en Wim Herberts, Jelle Miedema, Joop Sierat en Jaspert Slob zijn als nieuwe leden toegetreden. Ineke blijft als vrijwilliger werkzaam voor PACE.

Ineke de Vries heeft het bestuur van PACE vanaf het begin op vele fronten gediend, in de eerste plaats als voorzitter. Enthousiast werkte ze mee aan de opbouw van PACE, waaronder met name ook de opbouw van contacten met counterparts in Papua. Het bestuur is Ineke zeer erkentelijk voor het vele werk dat ze voor PACE heeft gedaan en wil haar daarvoor ook op deze plaats hartelijk bedanken.

Tegelijk past een woord van dank aan vice-voorzitter Pim Schoorl. Als interim-voorzitter nam hij de taak op zich én de voortgang van PACE te bewaken én personen te benaderen die het bestuur konden versterken. Het laatste was nodig, want PACE is voor een toenemend aantal taken komen te staan. Gelukkig stond Pim Schoorl er niet alleen voor en in dit verband wil ik speciaal de betrokkenheid van de tweede generatie 'Belanda-Papua' noemen: weer een Van Baal (Jan), Kamma (Harry), Kijne (Miekee) en Sollewijn Gelpke (Fransje).

Als eerste is Jaspert Slob tot het bestuur toegetreden. Voor hem een overstap van het Comité van Aanbeveling naar het Algemeen Bestuur. Een urgent punt in de afgelopen periode was de voorzetting en uitbouw van contacten met counterparts in Indonesië en Jaspert is bereid gevonden die taak voor zijn rekening te nemen. Jaspert Slob werkte van 1975 tot 1983 als predikant voor gemeentevorming en toerustingswerk in de Minahassa, Indonesië, en was daarna o.a. secretaris van de Raad voor de Zending van de Nederlandse Hervormde Kerk (ZNHK). Vanuit zijn vroegere werk heeft hij veel contacten met kerken en ontwikkelingsorganisaties in Papua en kent daardoor verschillende van onze partners in Papua persoonlijk.

Een andere urgente zaak was een nieuwe voorzitter te vinden en Jelle Miedema heeft die taak op zich genomen. Hij werkte van 1975 tot 1981 vanuit de ZNHK als cultureel antropoloog in het Vogelkopgebied van Papua, promoveerde in 1984 aan de Katholieke Universiteit Nijmegen en was nadien als coördinator van een project Irian Jaya Studies (ISIR) verbonden aan de Universiteit Leiden. In dat kader was hij onder andere redacteur van een serie Irian Jaya Source Materials. Ook verzorgde hij als ISIR-coördinator de overdracht van de bibliotheek van Prof. Van Baal aan de Universitas Cenderawasih (UNCEN).

Maar er was meer versterking nodig. PACE omvat intussen zes deelprojecten en Wim Herberts en Joop Sierat zijn een aantal project-commissies komen versterken.

Wim Herberts werkte vier jaar in het voormalige Nederlands-Nieuw-Guinea, onder andere als districtshoofd, studeerde vervolgens culturele antropologie in Leiden en was na 1966 werkzaam in management functies op diverse departementen van het openbaar bestuur in Nederland. Ook voor hem geldt ten aanzien van PACE (lees: Papua): 'oude liefde roest niet'; voor PACE geldt dat we Wims organisatorische bekwaamheden goed kunnen gebruiken.

Joop Sierat is weer een ander verhaal. Na zijn gymnasiale studie ingetreden bij de minderbroeders-franciscanen, werkte hij van 1965 tot 1974 als missionaris in Papua, met name in het gebied van de Wisselmeren. Vervolgens trad hij uit de orde en in het huwelijk. Terug in Nederland was hij eerst hoofd personeelszaken bij een groot bedrijf en vervolgens landenverantwoordelijke en Azië-coördinator bij CEBEMO (NU CORDAID).

Toename van het aantal bestuursleden heeft tot doel afname van de werkdruk van zittende leden. Wim Herberts was al betrokken bij de Commissie Particulieren en Joop Sierat komt die commissie versterken. Daarnaast gaan beiden zich mede inzetten voor ondersteunende taken op ander gebied, waaronder het werven van fondsen. Verder heeft Jelle Miedema zitting genomen in de scancommissie en ook de eindredactie van de Nieuwsbrief op zich genomen.

Het PACE-logo is een deel van de randversiering onderaan een Marind-tifa/trommel. De Marind wonen in het zuidoosten van Papua.

Tenslotte zijn zowel Jaspert Slob als Jelle Miedema intussen nauw betrokken bij de discussie over hoe PACE's tweede doelstelling het beste kan worden gerealiseerd. Deze doelstelling beoogt het Papua Cultureel Erfgoed in Nederland bruikbaar maken voor onderwijsdoelinden in Papua. Hierover heeft Jaspert Slob recent nadere gesprekken gevoerd met onze counterparts in Papua, maar daarover wellicht in de volgende Nieuwsbrief meer.

Jelle Miedema

OPEN DAG

Verhaal (ingekort), gehouden door de waarnemend voorzitter van PACE op de Open Dag, kantoor Nieuwegein, 11 september 2004.

1 – Welkom: Vriendinnen en vrienden van PACE, fijn dat er zo'n grote belangstelling is (veel meer zou haast niet kunnen). De bedoeling is dat u ziet en proeft wat de sfeer is van het werk van PACE. Ik zal kort enkele punten noemen over recente ontwikkelingen. Mochten er vragen zijn, dan hoor ik dat graag; dan wordt het een interactief gebeuren!

2 – Karakter van de ontvangst: De bedoeling is dat u wat rondloopt en kijkt naar de doorlopende presentaties, maar ook met uw vragen terecht kan bij staf- en bestuursleden en bij vrijwilligers, die herkenbaar zijn aan de badges. En voor velen is het ook een soort reünie. Dat is mooi meegenomen.

3 – Nieuwe ontwikkelingen: Bij de voorbereiding van dit verhaal, las ik nog eens de vier Nieuwsbrieven die vanaf 2002 zijn verschenen. Degenen die deze Nieuwsbrieven gelezen hebben zijn eigenlijk al goed op de hoogte, maar het is toch goed een aantal zaken te noemen.

Wat in elk geval nieuw is, is de verandering in het bestuur. Ineke de Vries heeft zich uit het bestuur van PACE teruggetrokken, maar doet nog wel vrijwilligerswerk, met name huisbezoeken. Zij heeft enorm veel gedaan voor het van de grond tillen van PACE: vormgeving, het thuis bezoeken van mensen met Papua-collecties, de reizen naar Papua, contacten met de Papua-gemeenschap in Nederland, de Nieuwsbrieven, teveel om op te noemen. Wij zijn zeer dankbaar voor al dat werk en vonden het jammer dat zij zich moest terugtrekken.

Gelukkig hebben we vier nieuwe bestuurleden gevonden: Jaspert Slob, Jelle Miedema, Wim Herberts en Joop Sierat [zie boven]. Dat betekent dat we mogen hopen dat het werk van PACE goed voortgezet kan worden.

4 – Inventarisatie van collecties: Een belangrijke activiteit van PACE is het bezoeken van mensen die een collectie Papua erfgoed hebben: etnografica, foto's, dia's, films, rapporten en dergelijke. Hier kunt u zien en horen wat er mee is gebeurd. Er zijn nu al 145 collecties aangemeld, die zich in allerlei stadia van verwerking bevinden. De etnografica moeten zó gefotografeerd en beschreven worden, dat het in de computer opgeslagen en op de website teruggevonden kan worden. Hier ziet u al wat er straks op te website te zien is. Het aanbod is zo groot dat wij nog steeds vrijwilligers kunnen gebruiken voor dit werk.

5 – De vrijwilligers die op het kantoor werken, houden zich vooral bezig met het scannen van boeken. Na het scannen – wat eigenlijk per bladzijde een foto oplevert – gaat het gescande door een ocr-programma en wordt dan een tekst die te gebruiken is als iedere andere tekst. Bij veel van die publicaties moeten korte samenvattingen gemaakt en in het Engels of Nederlands en het Indonesisch vertaald worden. Dat is nog niet alles, want ook moeten we zorgen voor toestemming van de auteurs en uitgevers. Gelukkig hebben we intussen ook een vrijwilliger, een juriste, die ons daarbij helpt. We moeten dit jaar 30 boeken gescand en gedigitaliseerd hebben, te lezen op de computer, en dat lukt waarschijnlijk wel. De eerste cdroms waarop gescande boeken zijn te lezen, de zogenaemde PaDiLi's (Papua Digital Library) zijn eerder door Ineke de Vries ook al aan de counterparts in Papua overhandigd. De lijsten van de te scannen boeken zijn en worden verder met de counterparts besproken.

6 – In de vorige Nieuwsbrief heeft een vrij uitvoerig bericht gestaan over de Papua-film-vidiotheek, die vanaf maart opgezet wordt door ons bestuurslid en filmkenner Rogier Smeele, mede dankzij een subsidie van de Mondriaan Stichting. Rogier zoekt naarstig naar films over Papua. Die films worden overgeschreven naar een dv-cam bandje, waarop de film bewaard wordt en waarvan die weer op groter formaat overgenomen kan worden. Een eerste proeve van een video-band met Papua-dansen is samengesteld op verzoek van onze counterparts in Papua. Die is daar door Ineke vertoond en men wil graag dat die band verder ontwikkeld wordt. Rogier werkt samen met het Rijksmuseum voor Volkenkunde, waar ook een kopie van het dv-cam bandje wordt bewaard.

7 – Dit brengt mij op het onderwerp van de contacten met musea en instituten in Nederland die beschikken over collecties Papua Cultureel Erfgoed. De bedoeling is dat we met belangrijke instellingen overleggen op welke wijze die collecties via ook onze website bereikbaar worden. We hebben al inspirerende bezoeken afgelegd aan het Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT), het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (KITLV), de Koninklijke Bibliotheek (KB) en het Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap (KNAG). Met name met het KIT en het KITLV worden momenteel vormen van samenwerking uitgezocht.

8 – Ik heb al verschillende keren over vrijwilligers gesproken. Wie zijn ze? Op het bureau werken zo'n 13 vrijwilligers samen met en begeleid door 4 stafleden, Anita Bouwman, Katja 't Hooft, Sjoerd Jaarsma en Koen de Jager (onbezoldigd). Deze vrijwilligers werken één of meer dagdelen per week en zijn bereikt via diverse instellingen. Samen vervullen zij 2 volledige banen.

Verder zijn er zo'n 15 vrijwilligers die van-huis-uit werken: huisbezoeken afleggen, vertaalwerk doen, films digitaliseren, enz.. De inzet van deze vrijwilligers wordt in de begroting gekapitaliseerd als de eigen bijdrage van PACE aan dit project. Een eervolle plaats onder de vrijwilligers neemt Babke Aarts in. Zij heeft een museale opleiding gehad en zorgt voor een verantwoorde catalogisering en bewaring van de ontvangen etnografica.

9 – De website. Degenen die onze website hebben bezocht, weten dat die nog beperkte informatie bevat. Maar binnenkort verschijnt een vernieuwde website. Daarop zullen in eerste instantie 340 objecten (ethnografica), foto's en beschrijvingen getoond worden. Iets later zullen er ook een aantal boeken, hopelijk ongeveer 30, te lezen zijn. Eind 2004 hopen we ook de mogelijkheid gerealiseerd te hebben om via onze website terecht te komen bij de websites van musea en instituten.

BEZOEKERS

Tijdens de Open Dag bezochten ruim 75 gasten het PACE-centrum in Nieuwegein. Verder ontvingen we daar in de afgelopen maanden vertegenwoordigers van het Gemeentearchief in Utrecht, het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde in Leiden, het VSB Fonds in Utrecht en het HGIS-Cultuurfonds van de Ministeries van Buitenlandse Zaken en Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Op 28 oktober j.l. ontvingen we een delegatie van vier Papua vrouwen, werkzaam in het onderwijs en in het vormingswerk in Papua.

10 – Wie zijn onze counterparts in Papua?: Dat zijn vooralsnog de Universitas Cenderawasih (UNCEN), de Universitas Negeri Papua (UNIPA) en drie STT's, 'theologische hogescholen', te weten de (Protestantse) I.S. Kijne en Walter Post en de (Rooms-Katholieke) Fajar Timur. Zij hebben ons gesteund bij subsidieaanvragen en samen proberen we onze contacten verder uit te bouwen en te verdiepen. Zo geven wij steun aan een subsidieaanvraag voor een project van de STT Fajar Timur om de bibliotheek van pater Van Nunen te scannen en te digitaliseren. Dat is een omvangrijke bibliotheek met veel antropologische boeken en artikelen over Papua. Door dat materiaal te scannen en te digitaliseren kan het behouden blijven en door meer studenten en docenten geraadpleegd worden. Mogelijk gaat Ineke de Vries daar een aantal maanden heen om de basis te leggen voor dat project.

Van onze kant staan bedragen op de PACE-begroting om de drie theologische hogescholen te voorzien van een aantal computers en bijbehoren, bestemd om door de studenten gebruikt te worden bij het zoeken naar literatuur op het internet en het lezen van de cdroms. Jaspert Slob is nu aan het denken over de wijze waarop dit zich het beste laat verwezenlijken. Verder zoeken wij nog gericht naar partners (bij universiteiten, hogescholen of Niet-Gouvernementele Organisaties/NGO's), waarmee besproken moet worden hoe het materiaal dat hier gedigitaliseerd wordt voor o.a. onderwijsdoeleinden dáár gebruikt kan worden.

Die contacten met Papua zijn natuurlijk voor PACE van het grootste belang, want het behoud, registreren en digitaliseren van het Papua Cultureel Erfgoed is toch vooral bedoeld voor de Papua's in Papua.

Pim Schoorl

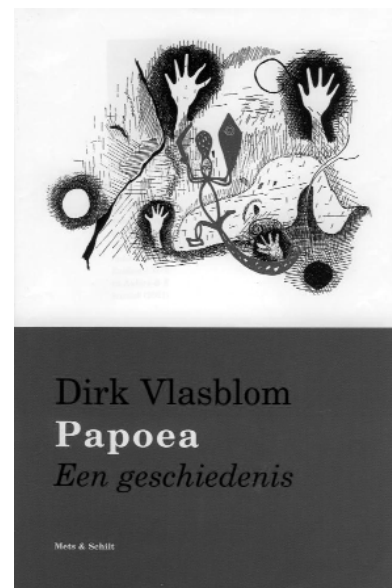
RECENTE PUBLICATIES

Dirk Vlasblom (2004) **Papoea; Een geschiedenis.**

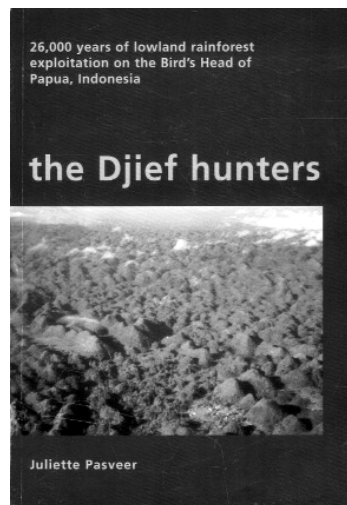
Amsterdam: Mets & Schilt.

ISBN 90 53330 399 5; 672 pp. (€ 35,-).

Een op basis van literatuur- en archiefonderzoek en gesprekken met ooggetuigen geschreven geschiedenis van Papua, door antropoloog en journalist Dirk Vlasblom (1952), correspondent voor NRC Handelsblad in Indonesië.

- Joop van den Berg (2004) **Regen over Digoel**.
Schoorl: Conserve.
ISBN 90 5429 185 0 (€ 15,-).
In een korte reeks verhalen kijkt schrijver Joop van den Berg terug op zijn tijd in Nieuw-Guinea, waar hij vijf jaar woonde.
- A.A. Lemmers (red.) (2004) **Toppi's in de tropen**.
Amsterdam: De Bataafse Leeuw.
ISBN 90 6707 584 1; 252 pp. (€ 22,50).
Herinneringen van een hydrograaf aan Ned. Nieuw-Guinea (1954-1960), naar een manuscript van ktz. b.d. H.N.B. Roels (1932-1998). Rijk geïllustreerd, met een bijdrage van schout-bij-nacht b.d. J.C. Kreffer.
- Cecilia Odé (2004) **Mpur Vocabulary. Daftar Kata Mpur. Endangered Languages of the Pacific Rim** (ELPR, Ar-009). Leiden/Osaka: UL/ELPR.
ISBN 4 86159 113 9; xxvii + 221 pp.
Mpur is de taal die in het Kebar-, Amberbaken- en Ayfatgebied van de NO-Vogelkop van Papua wordt gesproken. Het materiaal voor dit woordenboek is verzameld in het kader van het ISIR-project, waaraan Cecilia Odé van 1993 tot 2000 als linguïst was verbonden.
- Juliette Pasveer (2003) **The Djief hunters; 26,000 years of lowland rainforest exploitation on the Bird's Head of Papua, Indonesia**.
Proefschrift RU Groningen.
Uitgave in eigen beheer (Leeuwarden STIP Stencilwerk); xviii + 476 pp., diverse foto's, kaarten en tabellen.
Het proefschrift van ISIR-archeologe Juliette Pasveer laat zien dat het Ayamarugebied in de Vogelkop van Papua al 26.000 jaren geleden werd bewoond.

DONATIES

Dit jaar ontvingen we tot en met september een bedrag van € 1863,- aan donaties, waarvoor hartelijke dank.

Bij schenking of legaat: Als u PACE een bedrag schenkt of nalaat, moet u daar dan niet veel belasting over betalen? Het antwoord is nee. De fiscus kent voor instellingen als PACE een aangepast tarief. Voor bedragen tot Euro 4143 (in 2003) geldt een vrijstelling en voor grotere bedragen bedraagt het tarief slechts 11%. U kunt uw notaris vragen een testament te maken of te laten aanpassen, zodat bij overlijden een bepaald bedrag aan PACE nagelaten wordt.

NOG STEEDS GEZOCHT: Oude filmfragmenten met opnamen van dansen. En dat uit allerlei gebieden van Papua

Een van de verzoeken uit Papua aan PACE luidt: 'Kunnen jullie een cdrom met films samenstellen waarop oude Papuadansen zijn te zien?' Een vraag die ook leeft bij de Papua dansgroepen hier in Nederland. Dus dat is een dubbele reden om aan dat verzoek te willen voldoen. Vandaar onze vraag: Wilt u uw oude films nog eens bekijken? Misschien heeft u Papuase dansen opgenomen. Laat u het ons weten, wanneer u ook maar even denkt dat uw filmfragmenten voor dit doel zijn te gebruiken?

BESTUUR

Jelle Miedema, voorzitter
Pim Schoorl, vice-voorzitter
Fransje Sollewijn Gelpke, secr.
Jan van Baal, penningm.
Ien Courtens
Frits Cowan
Wim Herberts
Harry Kamma
Jos Marey
Zacharias Sawor
Joop Sierat
Jaspert Slob
Rogier Smeele
Jaap Timmer

BUREAUSTAF

Anita Bouwman
Katja 't Hooft
Sjoerd Jaarsma
Koen de Jager

RAAD VAN ADVIES

Dhr. Otto Ap
Drs. Jone Bos
Drs. Nol Hermans
Drs. Fer Hoekstra
Mevr. Eef Mamoribo
Drs. Kees van den Meiracker
Drs. Frans Peters

COLOFON

PACE Nieuwsbrief is een uitgave van de Stichting Papua Cultureel Erfgoed.

ABONNEMENT

PACE Nieuwsbrief verschijnt minimaal eenmaal per jaar. De nieuwsbrief wordt toegezonden aan onze donateurs.

EINDREDACTIE

Jelle Miedema

OPMAAK

Sjoukje Rienks

REDACTIEADRES

j.miedema@papuaerfgoed.org

DONATIES

Uw bijdrage kunt u overmaken op Postbank 9112842 m.v.v.

- 'gift' of 'donatie'
- minimaal € 15,00

t.n.v. St. Papua Cultureel Erfgoed, Symfonielaan 18, 3438 EV Nieuwegein

Symfonielaan 18
3438 EV Nieuwegein

T: (030) 604 5422;
F: (030) 604 6885
E: info@papuaerfgoed.org
www.papuaerfgoed.org

Postbank: 9112842
KvK nummer: 320 87784